

Handläggare
Hanna Fürstenberg Danielson
Telefon: 08-50804264

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd
2025-01-30

Svar på skrivelse från Moderaterna angående grönskan i Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Moderaterna (M) inkom 21 november 2024 med skrivelse om att minst 1 300 hektar grönska försvunnit från svenska städer (minst 50 000 invånare) de senaste fem åren enligt Sveriges Radio.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning och dess upphandlade entreprenörer arbetar på bred front för att bevara, utveckla och öka kvaliteten på stadsdelsområdets grönstruktur.

Bakgrund

Moderaterna (M) inkom 21 november 2024 med skrivelse om att minst 1 300 hektar grönska försvunnit från svenska städer (minst 50 000 invånare) de senaste fem åren enligt Sveriges Radio. I skrivelsen framhålls att utvecklingen är oroväckande eftersom grönskan har betydelse för välbefinnande och trivsel, samt för att minskad grönska både ökar sårbarheten för klimatförändringar, minskar den biologiska mångfalden samt riskerar att leda till försämrad luftkvalitet.

Moderaterna lyfter i skrivelsen att de vill öka krontäckningsgraden genom att rusta upp stadens grönytor och parker, plantera fler träd och vårda den grönska som redan finns i staden. Då ökar stadens motståndskraft mot mer extrema väder, luftkvaliteten blir bättre, trafikbuller dämpas och den biologiska mångfalden stärks. Fler och bättre grönområden och parker i Stockholm ställer också högre krav på skötsel och underhåll.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
www.stockholm.se/hasselby-vallingby

Med anledning av ovanstående ställs följande frågor till förvaltningen:

1. Hur många hektar grönska har försvunnit från Hässelby-Vällingby de senaste fem åren?
2. Hur säkrar stadsdelsförvaltning skötseln och underhållet av befintliga grönområden?
3. Vilka åtgärder görs för att stärka befintliga grönområden och stärka grönskan i vår stadsdel?

Ärendet

Stockholms stad har ett trädsmål som gör gällande att för varje träd som tas ner ska två nya planteras för att krontäckningsgraden inte ska minska. Krontäckningsgraden har bland annat betydelse för att minska effekterna av höga temperaturer förknippade med klimatförändringarna. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning följer stadens trädsmål så långt det är möjligt, vilket även stadens andra förvaltningar och bolag ska göra.

Kommunerna har ett bostadsförsörjningsansvar vilket innebär att Stockholm stad har skyldighet att planera för bostadsförsörjningen med mål att skapa förutsättningar för att alla kommunens invånare ska ha tillgång till goda bostäder. För att täcka behovet har staden haft som mål att markanvisa 8 000 nya bostäder per år under 2023 och 2024, varav hälften ska vara hyresrätter. Ett högt bostadsbyggande leder till att exploateringen sker även på grönytor, i de fallen arbetar staden med krav på så kallad grönkompensation. Grönkompensation är kompensationsåtgärder som ska öka kvaliteten på kvarvarande grönska, exempelvis sett till ekosystemtjänster.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens svar

Förvaltningen delar uppfattningen om att stadens grönska har stor betydelse för välmående och klimatanpassning. När det planeras och byggs nya bostäder är det viktigt att adekvat kompensation görs. Detta så att förutsättningarna för naturen att leverera ekosystemtjänster inte försämras samt att planeringen görs med ett helhetsperspektiv på den sammantagna effekten på stadsdelsområdets grönstruktur och stadsbild. Genom att exempelvis planera för mångfunktionella ytor, samt att välja växter som kan bidra till biologisk mångfald kan kvaliteten på stadens kvarvarande grönytor öka. Genom en rad budgetjusteringar stimulerar samtidigt staden att kvaliteten på stadens grönytor ökar.

Andel försvunnen grönska

Gällande frågan kring hur många hektar grönska som har försvunnit från Hässelby-Vällingby de senaste fem åren så har staden en biotopdatabas där mängden grönyta i staden mäts. Biotopdatabasen uppdateras var tionde år och det är fem år kvar till nästa. Det saknas därmed underlag kring hur förändringen sett ut de senaste fem åren. Utgångspunkten är en relativt hög andel grönyta sett till snittet för Stockholm med endast cirka 17% urban gråstruktur (bebyggd och hårdgjord mark). För Hässelby-Vällingby finns tillgängliga siffror över förändringen mellan 2022 och 2023 från Miljöförvaltningen. Under den perioden försvann 2,1 hektar vegetation och 0,4 hektar vegetation tillkom. Nettoförändringen innebär en minskning med 1,7 hektar vegetation.

Skötsel och underhåll av stadsdelsområdets grönområden

Gällande hur stadsdelsförvaltningen säkrar skötseln och underhållet av befintliga grönområden så görs det på flera sätt. Förvaltningen är remissinstans för nya planer, gällande såväl bebyggelse som infrastruktur och annat som kan påverka stadsdelsområdets offentliga utemiljö. I remissyttrandena för förvaltningen stadsdelsområdets talan och lyfter aspekter som kan anses problematiska med föreslagna exploateringar.

Förvaltningen ansvarar även för driften av stadsdelsområdets grönytor, såsom parker och naturreservat. För det praktiska arbetet har förvaltningen upphandlade entreprenörer. Förvaltningens parkingenjörer överser och kontrollerar arbetet. Arbetet regleras genom funktionsbeskrivning och övriga avtal som tagits fram i respektive upphandling.

Åtgärder för att stärka grönska och grönområden

Flera åtgärder vidtas för att stärka kvaliteten i befintliga grönområden i stadsdelsområdet. I samband med driftåtgärder skapas exempelvis högstubbar och faunadepåer vid trädsäkring. Det sker även investeringar i stadens grönytor som ökar kvaliteten. Många investeringar sker genom budgetjusteringar för specifika satsningar såsom exempelvis biologisk mångfald och lokala åtgärdsprogram för vatten.

Inför 2024 söktes flera budgetjusteringar för projekt som gynnar den biologiska mångfalden, såsom naturvårdsgallring för att gynna gamla träd och tall- och eklevande arter, skötsel av Råcksta träsk för att gynna amfibier och plantering av pollinatörsvänliga växter. Även inför 2025 har förvaltningen sökt budgetjusteringar för ett flertal åtgärder med syfte att stärka den biologiska mångfalden. Bland åtgärderna ingår fortsatt trädvård, att sätta upp holkar i Grimsta naturreservat för fladdermöss, ugglor och andra

prioriterade arter, klippa vass i groddammarna vid Räcksta träsk för att gynna groddjur samt att återplantera träd som fällt av exempelvis vindar och almsjuka inom stadsdelen, i enlighet med träd målet.

Stadsdelsförvaltningen har även sökt budgetjusteringar för flera projekt med syfte att öka tryggheten, vilka även har positiva synergieffekter för den biologiska mångfalden. Exempelvis ska siktskymmande buskvegetation ersättas med lägre blommande växtlighet, vilket gynnar pollinatörer.

Sammanfattningsvis arbetar stadsdelsförvaltningen och dess entreprenörer på bred front för att bevara, utveckla och öka kvaliteten på stadsdelsområdets grönstruktur.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Beijer
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från Moderaterna angående grönskan i Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-01-07